

MUZEJSKA DELAVNICA – NOVA OBLIKA PEDAGOŠKE DEJAVNOSTI V LOŠKEM MUZEJU

Ena izmed oblik pedagoškega dela v muzeju so tudi muzejske delavnice. V delavnicah, ki jih muzeji in galerije organizirajo v stalnih zbirkah in na občasnih razstavah, potekajo različne dejavnosti: risanje, slikanje, modeliranje v glini, izdelovanje mask, lutk, modelov muzejskih predmetov itd. Te dejavnosti so opisane v člankih v strokovni periodiki¹ in v razstavnih katalogih, ki jih ob razstavah otroških izdelkov izdajajo muzeji in galerije.² Obstaja celo privlačna knjiga za mladino, ki vsebuje predloge, po katerih je mogoče izdelati marsikateri muzejski predmet.³

Navedene dejavnosti v muzeju so pomembne, ker so otroci pri tem vsestransko aktivni, tako intelektualno, čustveno kot tudi motorično. V njih se razvija samostojnost in obenem poraja zanimanje za kulturno dediščino, ki jo hrani muzej ali pa je sestavni del njihovega življenjskega okolja.

V Loškem muzeju smo s tovrstno aktivnostjo, natančneje z risanjem za predšolske otroke, pričeli v letu 1993. Pri tem smo se zgledovali po Narodni galeriji v Ljubljani, kjer izvajajo vodstva za najmlajše s pomočjo slikarice Svetlane Makarovič in Kostje Gatnika »Gal v ga-

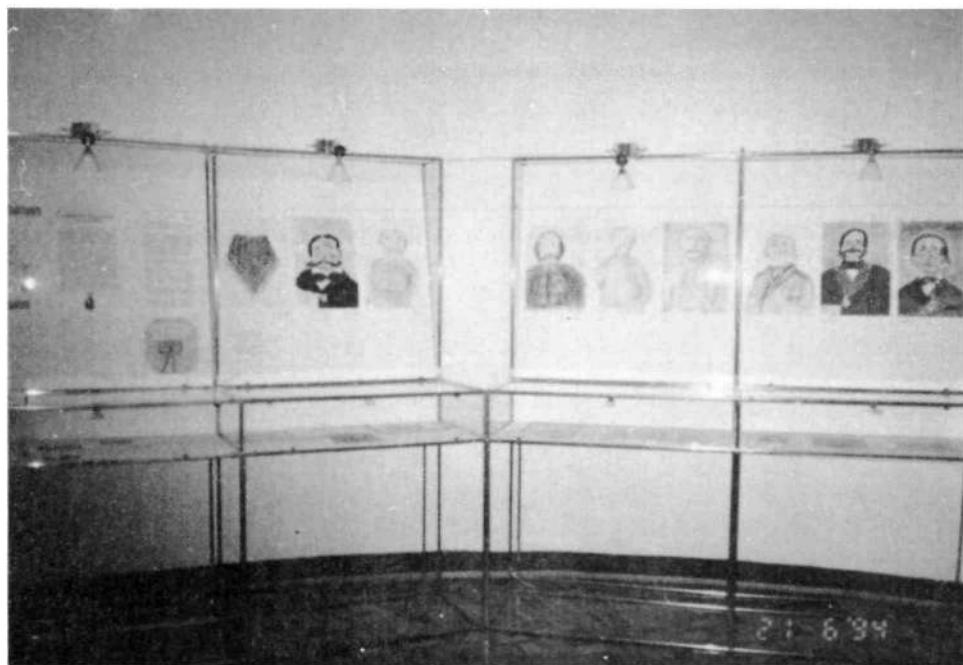
Program za najmlajše »Gal v muzeju in galeriji« Otroci rišejo likovne umetnine v muzeju

leriji«. Za to priložnost smo v Loškem muzeju besedilo slikanice priredili tako, da ustreza enajstim izbranim likovnim umetninam v našem muzeju: desetim slikam in eni plastiki. Izbrane umetnine otrokom predstavimo tako, da jih projiciramo na platno in obenem predvajamo posnetek prirejene zgodbe o škratu Galu. Sledi ogled prikazanih likovnih del v muzejskih zbirkah. Nato si otroci izberejo določeno umetnino in jo narišejo.

Ta program za najmlajše smo poimenovali »**Gal v muzeju in galeriji**«. Na obisk v muzej in galerijo smo povabili vse prvošolčke in male šolarje v nekdanji občini. Našemu vabilu se je odzvala večina vzgojiteljic in učiteljic, nove generacije malih šolarjev pa nas redno obiskujejo že tretje leto. Pedagoški oddelek muzeja je na ta način pridobil nad tisoč otroških risb, številnim otrokom pa so se prvič odprla grajska vrata, ki vodijo v muzej in galerijo.

V istem letu smo organizirali tudi risanje za učence višjih razredov osnovne šole. Sedmošolce z Osnovne šole Petra Kavčiča iz Škofje Loke smo povabili na razstavo »**Ženska oblačilna kultura na Loškem**«, ki jo je etnološki oddelek muzeja pripravil v okroglem stolpu. Pod mentorstvom likovne pedagoginje Jasne Dolenc so učenci risali razstavljena oblačila, nakit in modne dodatke. Nato so z risanjem nadaljevali v prostorih stalne muzejske postavitve, kjer so upodabljali nošo na likovnih umetninah. Njihove risbe, ki pričajo o veselju otrok do likovnega ustvarjanja v muzeju, so bile ob koncu šolskega leta na ogled na razstavi v okroglem stolpu, ki so jo pod vodstvom likovne pedagoginje pripravili učenci sami.⁴

Sočasno so v našem muzeju potekala tudi klasična vodstva in učne ure z delovnimi listi za učence. Prof. Andrej Pavlovec, direktor muzeja, je z razumevanjem

Razstava otroških risb na temo oblačilne kulture

sprejel marsikatero pobudo, ki se je pojavila na tem področju muzejskega dela, in tako omogočil tudi realizacijo ideje o muzejski delavnici. Zamislili smo si, da bi bile dejavnosti v muzejski delavnici sprva vsebinsko vezane na etnološke zbirke, predvsem na bogato zbirko tekstilnih obrti, ki obsega platnarstvo, barvarstvo, klobučarstvo in čipkarstvo. V muzejski delavnici bi učenci po metodi samostojnega praktičnega dela preverjali vede-nje, ki so si ga o določenem kulturnem pojavu pridobili v muzejskih zbirkah.

Za začetek smo se odločili za muzejsko delavnico, kjer bi otroci barvali in izrezovali par v praznični narodni noši. V ta namen je muzej leta 1995 izdal in založil zgibanko »Par v praznični narodni noši iz druge polovice 19. stoletja«. Risbe para v moški in ženski narodni noši in pripadajočih oblačil je narisala Mirna Pavlovec, natančna navodila

za sestavljanje pa sem prispevala sama.

Improvizirana muzejska delavnica se zaradi pomanjkanja ustreznega prostora zaenkrat odvija v razstavnem prostoru v okroglem stolpu oziroma v galeriji. Tu otroci barvajo, izrezujejo, lepijo, skratka sestavljajo model določenega muzejskega predmeta. Otroci so navdušeni, muzejski predmet jih prevzame in spodbuja; ker so motivirani, tudi sami z veseljem ustvarjajo.

Jeseni leta 1995 smo na omenjeno delavnico povabili četrtošolce iz osnovnih šol v Škofji Loki, Železnikih, Poljanah, Gorenji vasi in Žireh. Sledilo je vabilo gorenjskim četrtošolcem, v prihodnje pa načrtujemo obiske iz celotne Slovenije. Upamo, da bo tudi tovrstna pedagoška aktivnost našega muzeja naletela na enako ugoden odziv kot že doslej uveljavljene oblike.

Muzejska delavnica. Otroci izdelujejo par v praznični narodni noši

Muzejska delavnica. Otroci izdelujejo par v praznični narodni noši

L i t e r a t u r a

Pedagogika II., Ljubljana 1975.

Metodični prispevki za uspešnejše vzgojno-izobraževalno delo, Maribor 1986.

Helena Berce - Golob: *Likovna vzgoja: načini dela pri likovni vzgoji: priročnik za učitelje na predmetni stopnji osnovne šole*, Ljubljana 1993.

O p o m b e

¹ Ivana Tanko: Pedagoško delo v Dolenjskem muzeju, *Didakta* 1992, 6, str. 43–45.

Lidija Tavčar: Dejavnosti na petih občasnih razstavah v Narodni galeriji, *Argo* 36/37/1994, str. 123–128.

² Lidija Tavčar: *Stari mojstri na otroških risbah*: didaktična razstava, Narodna galerija, Ljubljana 1988.

Jaz in Prirodoslovni muzej, Prirodoslovni muzej Slovenije, Ljubljana 1990.

Zakrijmo si lica, odkrijmo obraz: maska, izživ otroški ustvarjalnosti, Pokrajinski muzej Ptuj 1992.

V svetu lutk: poskus otroškega muzeja, Muzej novejšje zgodovine Celje

Lidija Tavčar: *Metamorfoze*, Narodna galerija, Ljubljana 1992.

³ Eva Kocuvan: *Rimljan sem – Romanus sum: slike iz življenja Rimljanov*, Ljubljana 1994.

⁴ Mira Kalan: Razstava otroških risb »Oblačilna kultura na Škofjeloškem«, *Loški razgledi* 41/1994, str. 322–323.

Mira Kalan